

Fogyatékoság

A fogyatékosággal élő elnevezésről általában

Statisztikai adatok szerint az átlag népességben mintegy 3-5 % azoknak az egyéneknek az aránya, akik valamilyen rendellenesség következtében nem képezhetők az átlagos nevelési, oktatási eljárásokkal. Ezeknek az egyéneknek a megjelölésére Magyarországon több, mint fél évszázada a "fogyatékos" gyűjtőfogalmat használjuk, annak ellenére, hogy kezdettől ellenvetések voltak és vannak vele kapcsolatban. A "fogyatékos" elnevezés csak gyakorlati szóhasználat, de vajon miért "nem fogyatékos" a "fogyatékos"?

- A meghatározás egyoldalú, kizárólag a hiányosságokat veszi figyelembe, holott a tapasztalatok azt mutatják, hogy ezek a gyermekek felnőttkorukban kiegyensúlyozott, tartalmas életet élnek, az esetek jelentős százalékában önálló életvitelre képessé válnak, de legalábbis - és ez esetükben a legtöbbet jelenti - fogyatékos-tudat nélküli, boldog állapotban létezhetnek.
- A fogyatékoság eredetét tekintve orvosi gyűjtőfogalom, s mint ilyen valamilyen betegség lezajlása után fennmaradt, orvosi eljárásokkal már nem befolyásolható kóros állapotot jelent.
- A "fogyatékos" gyűjtőfogalom ellen szól az a körülmény is, hogy a közvéleményben egyértelműen pejoratív értelemben él, így az elnevezés sérti érintett embertársaink alapvető személyiségi jogait.

A "fogyatékos" elnevezés helyett a szakterületen olyan gyűjtőfogalmak bevezetésére törekednek, melyek a gyógypedagógiai tevékenység területére tartozást egységes kritériumok alapján határolják be:

- akadályozott gyermekek,
- gátolt gyermekek,
- tanulásban nehezített gyermekek,
- speciális nevelést igénylő gyermekek (SNI).

Egy biztos: hívjuk "gátolt gyermeknek", vagy fogyatékosnak, vagy merhetjük nevén is szólítani (Pl. Kovács János), mindenképpen ember és mint ember, külön szuverenitással rendelkezik.